

ชิ้นงานจัดแสดงในนิทรรศการประกอบกิจกรรมเสวนา “History to story: คร่ำ-ถม: จากหัตถศิลป์โบราณสู่การสร้างสรรค้ในบริบทร่วมสมัย”

Artifact in topic “History to Story: Damasceneware - Nielloware: From Ancient Craftsmanship to Creation in Contemporary Context”

4 ชิ้นน้ำถมตะทองลายก้านต่อดอกใบเทศ

ที่มาของชิ้นงาน: ศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ชื่อผู้สะสมชิ้นงาน/ชื่อผู้สร้างชิ้นงาน: คุณเผ่าทอง ทองเจือ

วัสดุที่ใช้: เงิน ทอง ยางถม

แหล่ง/สถานที่จัดทำ: ประเทศไทย

ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง: สร้างสรรค้จากฝีมือช่างราชวรมัย พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 ถึงพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3

ถมตะทอง เป็นคำเรียกของช่างถม อธิบายให้เข้าใจง่ายคือกรรมวิธี ถมแต้มทอง หรือ ถมทาทอง เพราะถมตะทอง คือ ถมเงินแต่มีทองแต้มระบายไว้เป็นแห่งๆ อาทิเช่น ถ้าถมเป็นลายเถาไม้อาจจะระบายเฉพาะดอกไม้ให้เป็นสีทอง ส่วนอื่นๆ คงไว้เป็นสีเงิน วิธีการทำเช่นเดียวกับการกะไหล่ คือนำวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วยโดยใช้ปรอทกินทองคำจนพอสมควร จากนั้นใช้พู่กันจุ่มปรอทที่กินทองนั้นทาลงบนตัวลายที่เป็นเนื้อเงิน ใช้ไฟเผาปรอทให้สลายตัวไปจนเหลือเพียงทองเท่านั้น ถมตะทองที่ทำจากช่างฝีมือเอกจะเป็นชิ้นงานที่มีสีสันไม่จืดตาเหมือนถมเงินล้วนหรือถมทองล้วน

Gold-Painted Silver-Inlaid Bowl with Karn Tor Dok Bai Ted Pattern

Time of Manufacture/ Age: The Early Rattanakosin Style

Collector/ Creator: Paothong Thongchua

Used Materials: Silver, Gold, Niello amagram

Place of Creation: Thailand

Description: A bowl with inlays of silver and niello collectively forming Karn Tor Dok Bai Ted (continuous scrolling floral vine) pattern, with designated areas painted with gold on top of filled engraved lines, made by an artisan during the reigns of King Phutthaloetla Naphalai Rama II and King Nangklao Rama III.

Thom Ta Thong is the name of the niello inlay technique where an artisan “*first inlays metalware with silver, then paint designated areas with gold*”. An artisan meticulously engraves lines collectively forming a pattern — like in this case, a continuous scrolling floral vine pattern — on metalware, fills the engraved lines with silver and niello and polishes off the niello on the surface, then elaborately paints only parts that belong to flowers in gold while leaving the rest as it is, showing the vines in silver and the flowers in gold contrasting with the original color around it.

Similar to chemical-based artisanal technique like *Ka Lhai* (plating) technique, *Thom Ta Thong* technique involves dissolving gold using mercury until desired consistency is achieved,

ชั้นงานจัดแสดงในนิทรรศการประกอบกิจกรรมเสวนา “History to story: คร่ำ-ถม: จากหัตถศิลป์
โบราณสู่การสร้างสรรค้ในบริบทร่วมสมัย”

Artifact in topic “History to Story: Damasceneware - Nielloware: From Ancient
Craftsmanship to Creation in Contemporary Context”

applying mercury-gold amalgam onto silver-filled engraved lines, heating until mercury all
evaporates, leaving only the gold on the surface.

Gold-painted silver-inlaid nielloware crafted by leading master artisans is more colorful and
does not look bland and flat like silver- or gold-inlaid nielloware.

ชิ้นงานจัดแสดงในนิทรรศการประกอบกิจกรรมเสวนา “History to story: คร่ำ-ถม: จากหัตถศิลป์
โบราณสู่การสร้างสรรค้ในบริบทร่วมสมัย”

Artifact in topic “History to Story: Damasceneware - Nielloware: From Ancient
Craftsmanship to Creation in Contemporary Context”

